

Lausunto

25.10.2019

VN/7022/2019
VN/7022/2019-TEM-2

Jakelun mukaan

TEM:n lausunto SM:n lausuntopyyntöön - SM asetus ulkoisista pelastussuunnitelmista

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta saada lausua luonnoksesta sisäministeriön asetukseksi ulkoisista pelastussuunnitelmista.

Ehdotetun mukaan voimassa oleva sisäministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisista pelastussuunnitelmista (612/2015) on tarkoitus korvata kokonaan uudella asetuksella. Asetukseen esitetään muutoksia eri syistä. Uusi asetus annettaisiin pelastuslain (379/2011) 48 §:n 4 momentin nojalla.

Pelastuslain 48 §:n mukaisista kohteista työ- ja elinkeinoministeriön (TEM:n) hallinnonalan vastuulle kuuluu ydinenergialaki (990/1987) sekä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettu laki (390/2005, nk. kemikaaliturvallisuuslaki), jolla on pääasiassa pantu täytäntöön ns. Seveso III-direktiivi (Euroopan parlamentin direktiivi vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta, 2012/18/EY). Lain mukaan pelastuslaitoksen on laadittava onnettomuuden varalle ulkoinen pelastussuunnitelma yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa alueille, joilla on ydinenergialain 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu ydinlaitos tai vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain 1 momentissa tai 62 §:n 1 momentissa tarkoitettu tuotantolaitos, josta toiminnanharjoittajan tulee laatia turvallisuus selvitys (pelastuslaki 48.1 §:n 1 ja 2 kohdat).

TEM katsoo, että uudistuksen tavoite selkeyttää ja sujuvoittaa viranomaisten menettelyjä ja keventää hallinnollista taakkaa on kannatettava. TEM kiinnittää kuitenkin huomioita siihen, että asetusluonnos vaikuttaa paikoin vielä keskeneräiseltä, esimerkiksi suhteessa eri laeissa säädettyihin asioihin ja säädöstasoon. Ehdotetusta on vaikea saada selkeää kokonaiskuvaa muutosten merkityksestä ja vaikutuksista viranomaisten menettelyihin. Ehdotuksessa kannetaan esimerkiksi menettelyllisesti huolta siitä, että pelastusviranomaisen ei saa luovuttaa salassa pidettäviä tietoja ulkoisesta pelastussuunnitelmasta. Luonnoksessa asetuksen uudeksi 8 §:ksi esitetään säädettävän, että pelastuslaitoksen olisi otettava ulkoisesta pelastussuunnitelmasta tiedottaessaan huomioon mahdollinen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kemikaaliturvallisuuslain 32 §:n mukainen päätös siitä, että yleisölle annettavia tietoja voidaan rajoittaa perustellusti luottamuksellisista syistä. Tässä yhteydessä ei tuoda kuitenkaan esiin tarkemmin ehdotuksen suhdetta julkisuuslakiin tai muuhun lainsäädäntöön, jossa asiakirjojen salassapidosta säädetään. Asetusehdotuksen 11 §:stä ei myöskään käy ilmi sen suhde kemikaaliturvallisuuslain 130.3 §:ssä säädettyyn, onko tarkoitus nykytilaa muuttaa tältä osin. TEM esittää, että kemikaaliturvallisuuslain 130.3 § mainittaisiin informatiivisesti esim. asetuksen perustelumuiotissa, ettei tämä velvoite unohdu. TEM pitäisikin hyvänä jatkovalmistelun kannalta, että esitettyjä menettelymuutoksia, jotka kytkeytyvät erityisesti

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

www.tem.fi

kemikaaliturvallisuuslaissa säädettyihin menettelyihin, voitaisiin käydä yhdessä läpi yhteistyöpalaverissa SM:n, TEM:n sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kanssa.

Ehdotuksen perusteluissa on todettu, että asetuksen sääntely ulkoisista pelastussuunnitelmista perustuu monelta osin Seveso III –direktiivin (2012/18/EY) vaatimusten implementointiin kansalliseen lainsäädäntöön.

TEM vastaa kansallisesti pääasiassa Seveso III-direktiivin täytäntöönpanosta. Direktiivin vaatimukset on saatettu kansallisesti voimaan pääosin kemikaaliturvallisuuslaissa sekä lisäksi maankäyttö- ja rakennuslailla (132/1999), pelastuslailla sekä työturvallisuuslailla (738/2002) sekä niiden nojalla annetuilla asetuksilla. TEM esittääkin, että asetusehdotuksen perustelumuihistossa tarkemmin avattaisiin Seveso-direktiivin keskeiset artiklakohtat ja liitteen kohdat, joita asetuksen vaatimuksilla nimenomaisesti pannaan täytäntöön. Tämä selkeyttäisi hahmottamaan, miltä osin asetuksen vaatimus on EU-sääntelyyn perustuvaa ja miltä osin kansallista. Tämä olisi perusteltua myös sen takia, että asetuksen soveltamisala on laajempi ja kattaa muitakin alueita kuin turvallisuusselvitysvelvollisia laitoksia. TEM kiinnittää huomiota lisäksi siihen, että uutta asetusta annettaessa tulee arvioida uuden SM:n asetuksen ilmoittamistarve EU:n komissiolle. Vuonna 2015 Seveso III-direktiivin täytäntöönpanoilmoitus laadittiin ministeriöiden kanssa yhteistyössä ja komissiolle ilmoitettiin muun muassa voimassa oleva SM:n asetus (612/2015).

Antti Neimala
ylivohtaja, osastopäällikkö

Pauliina Kanerva
hallitusneuvos

Jakelu Sisäministeriö

Tiedoksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)